

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 3

Penktadienis, Sausio (January) 15, 1965, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIV

Tšombės Samdiniai per 6 Savaites Nužudę Stanleyvillyje 500 Žmonių

STANLEYVILLE. — Po to, kai Belgijos parašūtininkai ir Tšombės baltieji samdiniai, neva gelbėdami baltuosius iš sukilėlių rankų, okupavo šį miestą. Tšombės samdiniai nužudė 500 žmonių. (Šion skaitlinėn ne įeina užmušti okupuojant miestą.)

Trys šimtai buvę nužudyti masinio "teismo" sprendimu. Į stadioną buvę pašaukta minia žmonių. Jei minia plojo, tai sumimas buvo paleistas, jei baubė, tai buvo išvestas. Taip nuteisę 300 žmonių, išvežę ir sušaudę iš kulkosvaizdžių.

Du šimtai buvę sušaudyti kam nors įskundus. Šiame atsitikime daug buvę nužudyti tik dėl to, kad kam nors nepatiko ir apskundė Tšombės samdiniams.

Sukilėlių lyderiai sako, kad visame Konge Tšombės kareiviai ir samdiniai yra nužudę arti 10,000 žmonių.

Stanleyvillyje šaudymui "sukilėlių" vadovavęs Viktoras Nendaka, policijos viršininkas, artimas premjero Tšombės patarėjas.

Antrą partiją šaudė ant tilto. Lavonus nusinešęs Tshopo upės vanduo.

Masiniai šaudymai buvę sušaudyti apie vidurį gruodžio, kuomet komandą paėmęs pulkininkas Leonardas Mulamba. Bet įskūstieji "sukilėliai" ir toliau šaudomi.

Sako Misijonieriai Turi Gelbėti Kūną

TORONTO. — Dr. Floyd Ross, Pietinės Kalifornijos universiteto profesorius, kalbėdamas Toronte pareiškė, kad misijonieriai turi kitų šalių žmones mokinti, o ne savo religiją skelbti.

Atsilikusioje šalyse reikia gelbėti žmonių kūną, o ne sielą, sako jis.

Misijonieriai turį prisitaikyti prie žmonių, padėti jiems pakilti ekonominiams. Tuo tarpu dauguma misijonierių tesirūpiną tikslai sielų "gelbėjimu".

Dėl to, kad misijonieriai dažnai padeda svetimšaliams pavergti juos ekonominiams, daug kur misijonieriai tapo nekenčiamais žmonėmis. Ypač senesni, užsigrūdinę religininkai.

Sukilėliai, kaip atrodo, atsi- gauna. Vyriausybės jėgos, vadovaujamos baltųjų samdinių, apleido daugelį pozicijų siauriniame Konge.

Eina gandai, kad Kenjoj rekrutuojami savanoriai kovai prieš Tšombės samdinius Konge. Susidaręs komitetas iš keturių, kuris norįs surinkti 100,000 savanorių. Vyriausybė sako, kad ji nieko bendra neturinti su tuo rekrutavimu, bet ji veikiausiai nieko nedarys tiems, kurie rekrutuos.

Galimas daiktas, kad Tšombėi bus sunku išsilaikyti valdžioje. Jis turės neštis iš Kongo antru sykiu, nes susidėjo su svetimšaliais, kurie Konge neturi simpatijos.

Indija Negamins Atominių Bombų

DURGAPUR. — Kongreso Partija užgyrė premjero Lal Bahadur Shastri politiką nesiekti savo atominių bombų. Kitaip sakant, Indija neseks Kinijos, kuri užsimojus apsiginkluoti atominiais ginklais.

Privatiškai nekurie nariai stovėjo už gaminimąsi A bombų, bet balsuojant rezoluciją visį vienbalsiai palaikė premjerą.

Premjeras, tačiau, pareiškė, kad tas nereiškia, jog Indija laikysis tokios politikos visą laiką.

Kiek laiko atgal Indijos saugumo policija suėmė šimtus taip vadinamų prokinietiškių komunistų, kaltindama, būk jie slapta ruošiasi perversmui, kai Kinija antru kartu užpuls Indiją.

SRTEIKAS KAINAVO JAU \$1,100,000

TORONTO. — International Typographical Union išleido jau \$1,000,000 ryšium su trijų Toronto dienraščių spaustuvinių streiku. Tokia suma išmokėta streiklieriams pašalpos formoj.

Tuo pat metu vietinis unijos lokalas išleido \$100,000.

Tokie daviniai buvo patiekti Toronto ir Distrikto Labor Tarybos susirinkime. Taryba nubalsavo paskirti streiklieriams \$500.

GRAIKIJOS KABINETAS PAKRYPO KAIREN

ATENAI. — Perorganizuojant Graikijos ministrų kabinetą premjerui teko kabinetą pakreipti į kairę pusę, priimant kairietį Elias Tsirimokos. Tsirimokos nėra komunistas, bet yra atviras komunistų šalininkas. Jis paskirtas vidaus reikalų ministru.

Priimti jį į kabinetą reikėjo, kad valdžia parlamente patrauktų savo pusėn 30 deputatų, jo šalininkų.

SKUNDŽIASI IVEZIMU SKEBŲ IŠ UŽSIENIO

TORONTO. — Sausio 15 dieną sukanka metai, kaip streikuoja 185 puodų gamintojai American - Standard Products (Canada) Ltd. įmonėse. Samdytojai užsispyrę nesitaikyti su darbininkais.

Unija įteikė Ontarijos premjerui Roberts skundą, kad kompanija naudojanti importuotus skebus.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos neteko Pietų Vietnamo 356 kareivių ir karininkų užmuštais ir 19 dingusiais be žinios.

Tuo pat metu buvo 1,546 sužeisti.

Kompensacija Išmokėjo Beveik \$1,000,000,000

TORONTO. — Šį mėnesį sukako 50 metų, kai pirmą mokėstį išmokėjo Ontarijos Workers Compensation Board. Per tuos 50 metų buvo išmokėta beveik \$1,000,000,000 darbininkams, susižeidusiems darbe.

Kaip matyti iš pranešimo, tai nelaimės labai dažnas reiškinys. Pavyzdžiui, praėjusiais metais kompensaciją gavo 300,000 darbininkų. Kompensacijos buvo išmokėta \$70,000,000.

Kai kuriais atsitikimais mokėstis būna labai didelis. Vienas darbininkas, kuris buvo labai skaudžiai sužeistas keltuvo, kompensacijos taryba kainuos virš \$150,000.

Kompensacijos tarybos veikia ir kitose provincijose.

Kinija Giria Indoneziją, Smerkia Jungtines Tautas

PEKING. — Kinijos spauda ir vyriausybė užgiria Indonezijos išstojimą iš Jungtinių Tautų ir griežtai smerkia Jungtines Tautas, kaip JAV imperikalizmo įrankį.

Vyriausybė sako, kad Indonezijos išstojimas iš Jungtinių Tautų "yra teisingas ir revoliucinis žygis".

Malaziją, sako Kinijos vyriausybės pareiškimas, yra imperialistų durtuvą Pietrytinės Azijos širdyje, kaip kad Izraelis.

BELCERIS IŠEISIĄS IŠ KONSERVATŲ PARTIJOS

QUEBEC. — Leonas Belcer, Kvebeko provincijos konservatų lyderis, oficialiai paskelbė, kad jis išstoja iš konservatų partijos, kol partija sutvarkys savo programą ir išsirinks naują vadovybę.

Su juo išeisią dar keli kiti konservatai, išrinkti į parlamentą Kvebeko provincijoje.

Studijuos Neapykantos Literatūros Problemą

OTTAWA. — Paskirta komisija iš 7 asmenų su McGill universiteto profesorium M. Cohen priešakyje studijavimui neapykantos literatūros problemos. Komisiją paskyrė telisgumo ministras Guy Favreau.

Komisija ištirs ne tik literatūrą, skleidžiamą fašistų ir kitų dešiniųjų organizacijų prieš žydus, bet ir išklaūs organizacijų skundus.

Ši problema atsirado, kai Kanadoje pradėjo pasirodyti fašistiniai atsisaukimai, nukreipti prieš žydus, negrus, komunistus. Tuose lapeliuose grumojama žydų išžudymu, negrų deportavimu į Afriką ir t. t.

Daugelis veikėjų ir organizacijų reikalauja, kad vyriausybė įstatymais uždraustų tokios neapykantos skleidimą, nepaisančius įstatymo baustų.

SUSTREIKAVO 60,000 DOKŲ DARBININKŲ

NEW YORK. — Sustreikavo 60,000 dokų darbininkų visose priplaukose nuo Maino iki Meksikos, visu Atlanto pakraščiu.

lis arabų širdyje, o Pietų Afri- ka — Afrikos širdyje.

"Jūs atlikote teisingą žygį", sako kiniečiai indonezams. "Mes tvirtai stovime su jumis".

Naujos nepriklausomybę atgavusios šalys dėjusios daug vilties Jungtinėse Tautose, bet vis aiškiau ir aiškiau matančios, kad Jungtinės Tautos yra paverstos imperializmo ir seno ir naujo kolonializmo, kurio galvinyje stovi Jungtinės Valstijos, įrankiu.

Vašingtonas naudojęs Jungtines Tautas atsiekimui savo tikslų Korėjoje, Indokinijoje ir Konge. Jos išskyrusios 650,000,000 kiniečių, o dabar Indonezija su 104,000,000 gyventojų buvus priversta išeiti iš tos pasaulinės organizacijos.

Ar tai neįrodytas, sako kiniečiai, kad ši organizacija turi būti nuodugnai pertaisyta?

Indonezijos prezidentas Sukarno, paskelbdamas, kad Indonezija išeina iš Jungtinių Tautų, aiškino, kad išėjimo priežastis yra Malazijos išrinkimas į Saugumo Tarybą.

Atrodo, kad Jungtinės Tautos padarė didelę klaidą skirdamos Malaziją. Juk buvo galima skirti kurią kitą. Dabar jos supykė Indoneziją. Buvo galima lengvai apsieiti be to. Jungtinių Tautų autoritetas ne pakils, o nusmiks.

Už Taikos Saugojimą Iš Jėgos Pozicijų

ROMA. — Italijos naujasis prezidentas socialdemokratas Giuseppe Saragat inauguracijoje kalboje pasisakė, kad jis už taikos augojimą iš jėgų pozicijų. Militarinę NATO grupotę jis laiko taikos sargu. Džiaugėsi, kad ir Italija dalyvauja toje grupuotėje.

Giuseppe Saragat yra aršus antikomunistas. Tačiau nežūrė, kad komunistai parlamento balsavo už jį. Ryšium su tuo, prezidentas Saragat sakė, sieksias nusiginklavimo ir būslas nuosaikus prezidentas.

Jo išrinkimas prezidentu uždavė skaudų smūgį krikščionims demokratams. Ta partija beveik susiskaldė. Komunistai balsuodami už Saragatą įvarė tarp krikščionių demokratų kyli.

18 METŲ JAV KARIUOMENĖJE

Vokiečių žurnalas "NBI" plačiai rašė apie amerikiečių karį Vilardį Valentinį, kuris aštuoniolikmetis stojo į amerikiečių kariuomenę ir, išstarnavęs joje beveik dvidešimt metų, pernai perėjo į VDR. Paklaustas, kodėl jis prašo politinio prieglobsčio Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, Valentinis papasakojo apie savo gyvenimą. Čia mes glaustai atpasakosime svarbiausius jo gyvenimo momentus. — Tiesa.

Valentinis norėjo tapti inžinieriumi, bet mokslui nebuvo lėšų, kadangi niekaip negalėjo rasti darbo. Tada jis stojo į armiją, kur iš pradžių tarnavo ryšių dalyje. Kiek vėliau jis tapo desantininku - parašutininku ir buvo specialiai apmokytas Beningo forte "reindžerių", t.y. kaip rinktinis karys, siunčiamas kariauti prieš sukilėlius ir liaudies partizanus. Ne kartą Valentinis pats save klausė, kam jam japonų stiliaus imtynės ir savygina, kam reikia mokėti įvairius žudymo būdus. Vilardį mokė smaugti žmones, išspausti jiems akis, išnarinti rankas, sprogdinti, padeginėti, valgyti gyvates, šokinėti nuo vieno medžio viršūnės ant kitos, naudoti bet kurį ginklą, valdyti bet kurią mašiną, tačiau niekas jo nemokė, kaip padėti alkaniems varguoliams, kaip juos pasotinti. Valentinis labai graužėsi, kad užsiregistravo šiam apmokymui, nes galiausiai suprato, jog vieną gražią dieną jam bus įsakyta nušokti su parašutu kur nors Afrikoje, Lotynų Amerikoje ar Rusijoje. Jį pakars kaip sabotžiniką arba žudiką.

Baigus to žiaurios apmokymo kursą, Vilardis 1950 metais buvo nusiųstas į Korėją dalyvauti, kaip jam buvo pasakyta, "paprastoje policinėje akcijoje". Bet tai buvo tikras nuožmus karas, kuriame žuvo daug Vilardžio draugų. Pats Vilardis pateko į nelaisvę. Tik 1953 metais, pasikeitus belaisviais, Vilardis galėjo sugrįžti pasavuosius, kur jį suėmė ir keletą mėnesių kamantinėjo, tarytum jis būtų šnipas. Tik po to jam buvo liesta sugrįžti į Jungtines Amerikos Valstijas.

Bregforde, kur toliau tarnavo Valentinis, jis gavo įsakymą skubiai vykti į Panamą ir 48 kareivių būrį, kuriam jis vadovavo, transporto lėktuvais nuskraidino į Panamos kanalo zoną. Atvykus čia, kareiviams buvo įsakyta užmauti durtuvus, užtaisyti šautuvus, paruošti ašarinių dujų granatas, užsidėti dujokaukes. Pasakui jie įvygiavo į miestą. Iš namų gyventojai šaukė jiems: "Jankiai, nešdinkitės namo!", "Jankiai, nešdinkitės namo!". Bet gatvėse demonstrantų nebuvo. Beginkliai studentai negalėjo nieko priešpastatyti ašarinių dujų granatams.

1954 metų rugsėjo pradžioje Valentinis turėjo dalyvauti atominiuose bandymuose Nevadoje. Štai ką apie tai jis papasakojo:

"Korėjoje aš mačiau napalmą, bet čia buvo tūkstantį kartų baisiau. Mums buvo pasaky-

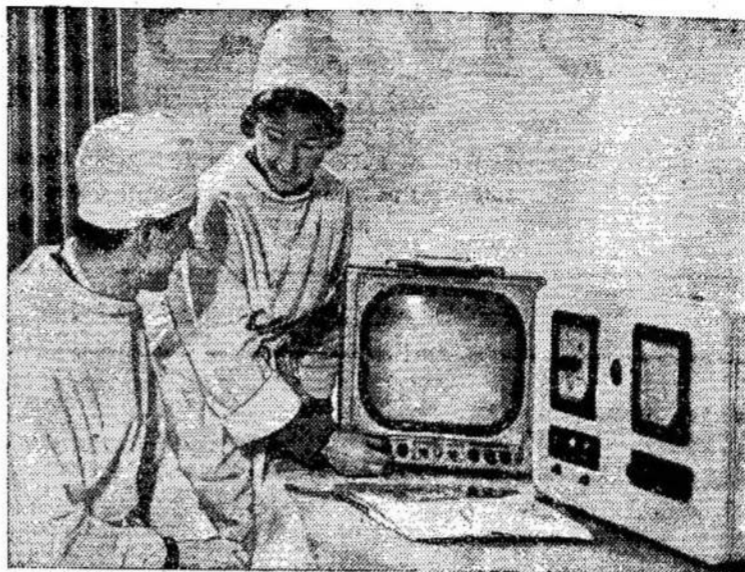
ta, kad busią atlikti tik maži bandymai su "normaliais" atominiais ginklais — atominėmis granatomis ir raketų užtaisais. Prieš pusmetį, susprogdinus Ramiajame vandenyne vandėnines bombas, nukentėjo beveik 400 japonų žvejų, kurie žvejojė per šimtą ir daugiau kilometrų nuo sprogimo epicentro. Todėl labai nerimavau. Pasitarime generolas Skaileris mums pareiškė, jog bus atliktas atominis bandymas, dalyvaujant kariuomenei. Reikia nustatyti, kuo gintis atominiame kare. Profesorius Jodardas pridūrė, kad girdi, bijoti nereikia, nes sėdėsime geroje slėptuvėse. Atėjus bandymo dienai, mes nusileidome į žemę dengtus 1,80 m gylio apkasus. Užsimovėme juodus akinius, tokius juodus, kad šviečiant netgi skaisčiausiai saulei, vis tiek niekieno nebūtų matyti. Kaip reikalavo instrukcijos, atsi-klaupėme ir pradėjome laukti. Dar dvi minutės... dar viena... Nulenkėme galvas, rankas priglaudėme prie veido. Dar viena. Priglūdome galvomis prie žemės, prisispaudėme prie jos. 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, nulis! Akis uždengiau delnais, bet žaibas buvo toks ryškus, tarytum milijonai fotografų būtų žybtelėję į mano pramerktas akis... Nesibaigiančios sekundės. Paskui sprogimo trenksmas, oro banga. Mes glūdėjome apkurtinti. Nejudėjome. Garsintuvą prabilo: "Pasiruošt išlipti!". Du kareiviai guli netekę sąmonės. Kitų veidai mirtinai išbalę. Mes išlaidkėmė!

Kai buvo leista pakelti galvą, pamaciau milžinišką grybą viršum miesto. Jis buvo įvairiaspalvis — tamsiai rudas, purpurinis, oranžinis, rausvas. Jis vis augo ir augo, vis labiau stiebėsi į žaizaruojantį dangų, 5 kilometrai, 9, 11, 13 apsidengė sniego baltumo kepure.

Dalis pastatų buvo visiškai sugriauti. Pamatėme pirmus manekenus, sudegusius, suspaustus. Aš pagalvoju: "Tai neturi niekad įvykti, niekas neiliks gyvas".

Kurį laiką Valentinis turėjo dirbti Vyriausioje NATO būstinėje Prancūzijoje. Čia jis įtariamų NATO karininkų kambariuose įtaisinėjo slaptus mikrofonus, kad būtų galima kontroliuoti visus jų pasikalbėjimus telefonu.

1957 metų spalio pradžioje Valentinis su šešiasdešimčia kitų karininkų ir puskarininkų gavo įsakymą vykti į Laosą ir suorganizuoti tenai karinę misiją. Šios "misijos" sudėtis ne-

Tarybų Lietuvoje vis plačiau gydymo tikslams naudojamos radioaktyvios medžiagos. Šiaulių gydytojams į pagalbą atėjo kobalto spinduliai. Jais gydomi ligoniai su įvairiomis piktybinėmis auglių formomis. Spinduliniam gydymui gautas modernus radioaktyvaus kobalto įrenginys - telegamoterapijos aparatas. Jis aprūpintas modernia aparatūra su televizoriumi ir valdymo pultu. Įrenginys leidžia stebėti ligonio būklę ir palaikyti su juo radijo ryšį iš kitos patalpos.

Radioaktyvaus kobalto spinduliais galima gydyti giliau esančius auglius, negu rentgeno spinduliais.

Nuotraukoje: Šiaulių onkologinio dispenserio gydytojas K. Juškevičius ir medicinos sesuo A. Gruodytė ruošia aparatūrą darbui.

trukus išaugo iki 3,000 žmonių. Nors Valentinis, kaip buvęs "reindžeris" tik dėstė daosiečių kariams savo "specialybės" dalykus ir pats mūšiuose nedalyvavo, bet jis galėjo savo akimis įsitikinti, kad amerikiečiai čia viską tvarkė ir rikiavo, kaip norėjo.

Valentinis paskui siunčiamas su karine misija į Pietų Vietnamą. Mūsų teritorija buvo ryžių laukai ir džiunglės. Čia jau buvo Pietų Vietnamo kariuomenė su tankais, lengvąja ir sunkiąja artilerija. Kiekvienas 48 kareivių būrys turėjo šešis ar aštuonis amerikoniškus "patarėjus", kurie įsakinėjo vietnamiečių karininkams taip, tarsi šie būtų buvę jų pasiuntiniai.

Kartą pas Valentinį atbėgo susijaudinęs Pietų Vietnamo kariuomenės leitenantas. Jis pasakė, kad vienas jo kareivių pasprukęs.

— Ką tai reiškia — paspruko?

— Tai reiškia, kad jis nori pabėgti pas partizanus.

Tai sužinojęs, amerikiečių leitenantas įsakė iškrestti vietovę. Po dvidešimt minučių jie rado bėglį ir nušovė.

Vieną popietę pažįstamas leitenantas Piketas pasiūlė Valentinui nuvykti kiek toliau už miesto. Ten Valentinis jau atlikinėja "pratybas" su savo mokiniais, bet dabar jis vietovės nebeatpažino — nuplikusių medžių šakos vaiduokliška tiesė savo šakas į vakarinį dangų. Neliko nė pėdsako nuo sodrios džiunglių žalumos ir gležnų ryžių laukų žolumos. Parudę, negyvi, po mūsų kojomis į dulkes pavirtę lapai, salsvas pelėsių kvapas...

— Kas tai? — paklausė Valentinis.

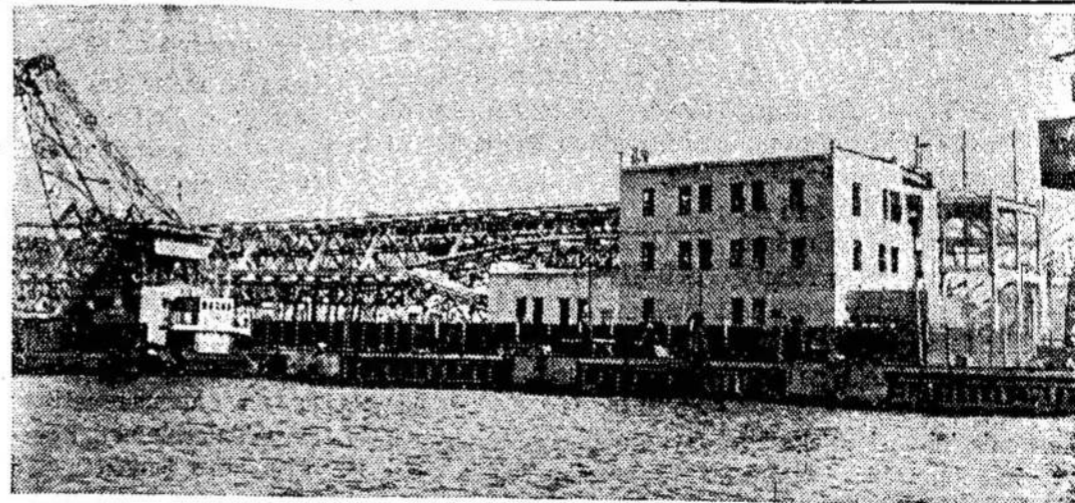
— Bakteriologinės dujos!

— O žmonės?

Valentinio palydovas trūktelėjo pečiais.

Saigone Valentinis išbuvo šešis mėnesius. Jis matė džiunglių kaimus, kur Pietų Vietnamo diktatoriai laiko žmones suvarytus kaip gyvulius.

(Bus daugiau)

Klaipėdos jūrų prekybos uoste baigiama statyti pirmoji Tarybų Sąjungoje anglies rūšiavimo ir pakrovimo bazė. Galingos tarybinės unikalios mašinos per valandą pakraus 3,300 tonų anglies. Visi anglies rūšiavimo ir pakrovimo darbai bus mechanizuoti ir automatizuoti: nuo pat geležinkelio stoties iki laivų triumų anglis nukeliaus nepaliesta žmogaus rankos.

Nuotraukoje: Anglies rūšiavimo ir pakrovimo bazė Klaipėdos jūrų prekybos uoste.

Padai Svyla?

P. Gaulė

Čiombė švaistosi kirviu
Jankis mala liežuviu:
— Nors ir juodas jis lyg
varnas,
Bet geriausias mano tarnas.
Musė liaudis jį ne kartą,
O jisai ir vėlei kerta.
Kiek norėsiu, tiek jis kirs —
Laisvės medis kol nuvirs.

Lyg taifūnas liaudis kyla,
Jankis jaučia — padai svyla,
Čiombė šaukia: — Į pagalbą!
Duok ne kirvį — neški dalbą.
O žandarų — tik šešėlis,
Juos išguldė ietys, strėlės...
Ir iš viso — man už kirvį
Liaudis baigia vyti virvę...

— Ko šauki, gal apkvaisai,
Dolerių, matai, maišai?
Jeigu žandarus išgujo —
Pasamdyk gaujas baltųjų.
Iš OAS ir iš SS, —
Laisvę greitai jie suės.

Tirpsta samdiniai lyg vaškas
Raukos jankis, Čiombė
braška.

Neišgelbės kirvis, dalba
Ir baltų gaujų pagalba.

—
Jankis šaukė: — Bus Viet-
namas

Mano ferma, mano namas!
Laisvę aš čionai auginsiu
Ir raketų prisodinsiu...

Nelaiku jis pasigyrė —
Vietnamiečiai jam įspyrė!
— Savo laisvę susikrauk
Ir į valstijas keliauk.

Kur matyta, kur girdėta —
Jankiui spardo minkštą
vieta.

— Tai agresija. Kaip drįsta?!
Aišku, darbas komunistų.

Dega džiunglės, dega žemė,
Jankis auksą saujom semia:
— Bus vistiek Pietų Viet-
namas

Mano ferma, mano namas.

Ngo Din Djemas jau išvirto,
Kaip bambuką jį nukirto,
O prie maišo doleriukų,
Riejasi kiti klapčiukai.

Jankis raukos, auksą pila,
Džiunglės dega, padai svyla.
Niekada nebus Vietnamas
Jankio ferma, jankio namas!

gijos
eto
ortas

erų Kanados
binės Pašalpos
ro Pildomojo
nės apyvartos
se už laikotar-
iki gruodžio
padaryta revii-
kančiai:

\$240.60
54.26
575.29
\$637.00
80.00
30.00

duose yra se-
\$5,893.92
4,032.06
5,092.90

\$15,018.88
\$ 2,000.00
11,000.00
550.00

\$28,568.88
Kilikevičius
Rimdžius
Karpus

svarbų Kalen-

eonas Jonikas
ems kūriniais
neistriškai pa-
dorių pirmiau,
bene gražiau-

(Vilnis)

Pietų Korėjos
rė pasiūsti 2-
etų Vietnamą.
tė 140.

nedalyvausią
dėsią įvairiose

mūsų gilia
gyvenan-

čius
uskas
ieliai

ilgą trijų
staiga ir
tėvas

elėje amži-

su šeima
su šeima

Iš Kanados Gyvenimo

Aną dieną Toronte tūlas Carl Stringer buvo suimtas ir apkaltintas išžaginime ir nužudyme 7 metų mergaitės Deborah Johnson. Žudikas, atlikęs piktadarystę, sudaužė mergaitę galvą taip, kad net kiaušas skilo.

Klausimas stovi, ką su tokiais daryti? Tie, kurie tiek daug sielojasi dėl to, kad Kanadoje dar nepanaikintas mirties įstatymas, turėtų pagalvoti. Ką su tokiais baisiais žmogžudžiais daryti? Ar verta juos laikyti kalėjime ir šerti kaip meitelių visuomenės išlaidomis?

Be abejonės, kur nusikaltimas nėra toks baisus ir yra kokios nors abejonės, turėtų būti vengiama mirties bausmės. Bet yra tokių baisių kriminalistų, kurių gailėtis neverta.

Ontarijos vyriausybė sako, kad ji nelauks federalio medikėr plano, o tuoj įves savo. Išrodytų, kad tai labai gerai. Bet taip nėra.

Ontarijos vyriausybės planas numato įvedimą tokios tvarkos, kad medikėr bus savanoriška. Kas norės, tas priklausys privatiškomis kompanijoms. Vyriausybė tikrai apmokės už tuos, kurie negali.

Tokia tvarka ir dabar egzis-

tuoja. Veikia privatiškos asociacijos ir kompanijos. Kas nori, tas gali priklausyti. O kas neišgali, bet reikalas būna, tai savivaldybės ar kas kitas užmoka.

Ontarijos planas, matyti, tikrai nori pakišti koją federaliam planui.

Fordo darbininkai Kanadoje eisią į streiką sausio 15 dieną, jeigu nebus susitarta. Streikas apimtų beveik 10,000 darbininkų Oakvilyje, Windsore, Toronte ir Crowlande.

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo ir kitų pagerinimų.

Pabaigoj 1964 metų General Motors darbininkai streikavo. Jie įjaimėjo algų pakėlimą ir kitokių priedų iki 58 centų į valandą per tris metus.

Trijų didlapių spaustuvininkų streikas Toronte tebesitęsia. Sunku ji spaustuvininkams laimėti, kadangi laikraščiai, pagalba automacijos ir skebų, išėina reguliariai.

Nekurie spaustuvininkai netenka kantrybės ir griebiasi desperatiškų priemonių. Aną dieną penki buvo suimti ir apkaltinti pavogus nuo gatvių 3,400 kopijų Globe and Mail. Tokios laikraščių vagystės kartojasi dažnai.

Ontarijos premjeras Robarts sako, kad jis nesispiria už tai, kad Red Ensign būtų pripažinta Ontarijos vėliava.

Jeigu seimelio sudaryta komisija parinksianti kokią kitą vėliavą, tai jis sutiksias su tuo parinkimu.

Daug kas kritikuoja premjerą už pareiškimą, kad Red Ensign būtų pripažinta Ontarijos vėliava.

Beje, nekurie laivyno viršininkai reiškia nepasitenkinimą, kad vyriausybė įsakė papuošti laivus nauja vėliava su klevo lapu. Jie norėtų, kad taip vadintama White Ensign vėliava būtų palikta ant laivų.

Kanadietis

Britališkumas Pietų Vietname

Saturday Night sausio mėnesio laidoj rašo, kad jau nebegalima išlaikyti paslaptįje Pietinio Vietnamo "laisvės gynėjų" žiaurumus. D. McReynold, paėmęs iš New York Times laikraščio fotografijas, apačioje rašo, kaip buvo kankinami suimti partizanai. Fotografija parodo, kaip valdžios kareiviai belaisvį nardina į vandenį, versdami pasakyti apie partizanų veiklą. Laikraštis sako, kad valdžios kareiviai moralškai daug žemiau už partizanus.

Jungtinių Valstijų laikraščiuose bei žurnaluose buvo daug nuotraukų, bet nebuvo pastabų, kas dedasi Pietiniame Vietname. Viename amerikoniškame žurnale amerikiečių kareivių žmonos parašė protestą prieš talpinimą tokių šurpulingų nuotraukų. Josios sako, kad jeigu jų vyras pateks į Šiaurinio Vietnamo nelaisvę, tai gal ir su jų vyrais bus taip elgiama.

Now York Times rašė, kad JAV vyriausybė nusiskundus, jog Pietinio Vietnamo orlaiviai apšaudė iš kulkosvaidžių savus kaimus, civilinius žmones, degina padeganciomis bombomis, kad kaimai neteiktų paramos partizanams.

Šiurpas ima skaitant apie tai, kas dedasi Pietiniame Vietname, ką valdžios žmonės daro gyventojams. Ir tokią valdžią viskuo remia Jungtinės Valstijos, teisingai, būk jos gina laisvę. Kokia gi tenai laisvė? Tai smurtininkų režimas. Jau apie 300 amerikiečių paguldė galvas padėdami tiems smurtininkams. Vietnamiečių žuvę 79,000.

Ar prezidentas Johnsonas įsakys pulti Šiaurinį Vietnamą, ar palikti vietnamiečiams patiems susitvarkyti? Vietnamo žmonės, su mažom išimtim, laukia, kad amerikiečiai pasitrauktų.

A. X.

NEW DELHI. — TSRS ambasadorius informavo Indijos vyriausybę, kad jos pakvietina atvykti į Indiją priėmė TSRS premjeras Kosyginas.

Tai žymioji Toronto dainininkė Julietta, televizijos žvaigždė. Jos programa matoma šeštadieniais, vėlai vakare.

MASKVA. — Tarybų Sąjungos užtikrinamas, kad jeigu gaus užsienio reikalų ministras JAV užpultų, tai Tarybų Sąjūrai ateis Vietnamui į pagalbą. Gromyko pasiuntė laišką.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

UKRAINSKA KNYHA

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas
Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą
Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą
geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų.
Dėl plateenių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATORA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiūsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinųjų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip spalio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo sausio 1 d. 1965 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KALBA BUVO ŠVELNI, DAUG ŽADANTI

Prezidentas Lyndon B. Johnson savo kalboje ar raporte kongresui ir senatui pasakė daug gerų dalykų. Jis pasisakė už sugyvenimą su Tarybų Sąjunga, už kovą prieš skurdą, už gyvenimo standarto pakėlimą ir už daugelį kitų gerų dalykų, kaip panaikinimą negrų segregacijos vykdančių civilinių laisvių įstatymą. Jis net kvietė tarybinius lyderius atvykti į Jungtines Valstijas, pakalbėti per televiziją. Vienu žodžiu, jo kalba buvo švelni, daug žadanti.

Klausimas stovi, kaip ji bus vykdoma. O čia stovi labai didelis klausimas. Už tai, kad ne vienas prezidentas atsakomybę už vykdomą. Jeigu prezidentas ir stengtųsi vykdyti visus savo gerus planus, ne visur ir ne visada jis galės tai padaryti. Jungtinėse Valstijose yra daug jėgų, kurios suka ratą kiton pusėn.

Be abejonės, Jungtinių Valstijų žmonės bus su prezidentu visose jo gerosiose pastangose, kaip jie buvo su juo laike rinkimų. Visame pasaulyje taikos trokštantieji žmonės linkės jam pasisekimo geruose darbuose. Reikia tikėtis, kad jis turi gerus norus ir stengsis juos įgyvendinti.

SUNKU SUPRASTI JUOS

Indijos vyriausybė suėmusi šimtus komunistų, kurie planavę nuversti Indijos vyriausybę, kai tik Kinija pradės naują invaziją. Sunku tikėti, kad Kinija ruošiasi naujai invazijai. Tad yra melas ir ryšium su komunistų suokalbiu nuversti valdžią. Atrodo, kad Indijos vyriausybė kelia šį baubą norėdama pateisinti savo užmojų prieš komunistus, norėdama gauti daugiau paramos iš Jungtinių Valstijų ir kitur. Tai visai ne tas, kas buvo Indijoje prie Nehru. Nehru neužišimė tokiais dalykais. Už tai Indija buvo gerbiama visame pasaulyje kaip taikos šalis.

Taip pat sunku suprasti, kur eina Indonezija. Iš vienos pusės, ji grumojasi Malazijai sunaikinimu, iš kitos — išėjimu iš Jungtinių Tautų, kadangi jos paskyrė Malaziją į Saugumo Tarybą.

Galima sutikti, kad Indonezija turi priežasčių būti nepatenkinta dėl Malazijos sudarymo, bet metodai, kurių ji imasi prieš Malaziją; nepadės laimėti draugų. Priešingai, tikėtai suerzins pasaulį, nustatys jį prieš Indoneziją.

GENEROLAI BEGA ATGAL

Iš Kinijos praneša, kad pastaruoju metu atbėgo Kinijon iš Formosos du žymūs Čiang Kai-šeko generolai — generolas Chen Tsu-wai ir generolas Chen Yi-ming. Pastarasis buvęs slaptosios žvalgybos aukštas pareigūnas. Jie pamatė, kad jie niekad neišvys tėvynės Čiang Kai-šeko sąlygomis.

Jie nėra pirmieji ir paskutiniai. Daug pamatė ir dar daugiau pamatys, kad Čiang Kai-šekas yra juos apgavęs. Senai laikai negrįš.

Sakoma, kad pačioje Formosoje auga sambrozdis už išsivadavimą iš čiangkaišekininkų atėjūnų.

NUOŠIRDZIAI DĖKOJAME

Gavome daug sveikinimų su Naujais Metais ir gražių linkėjimų. Negalėdami visiems atsakyti ir padėkoti atskirai, dėkojame visiems bendrai. Jūsų linkėjimai, kelia mums upą tęsti darbą toliau, nors ir sunkiomis sąlygomis.

Tuom pat sykiu linkime visiems sveikatos ir pasisekimo savo darbuose, ypač veikloje už taiką, už geresnį gyvenimą. Svarbiausiu, mūsų manymu, klausimu yra taikos išlaikymas. Tik taikoje gali žmonių gyvenimas eiti pirmyn. O taikos galima siekti tikrai visiems nuoširdžiai siekiant. Tai reiškia nuolatą iš visų.

Varenoje atidarytas naujas erdvus gastronomas, maisto produktų parduotuvė.

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praėjus savaitės gauta 6 naujos prenumeratos ir \$258.96 aukų. Vajininkų eilę papildė Revelstoko ir Blairmore vajininkai. Pirmiau atsiliepusieji Montrealo, Sudburio, So. Bostono, Hamiltono, Vancouverio, Detroito, Los Angeles, Port Arthuro, San Francisco ir Brooklyno vajininkai gražiai papildė vajuos veiklos rezultatus. Ketvirto rajono draugai užbaigė išpildyti aukų kvotą ir gražiai pradėjo labai reikiamą kaupą.

Port Arthuro draugai vėl padarė gražų šuolį pirmyn, bet trečio rajono aukų kvota dar vis toli nuo išpildymo, už ką daugiau atsakomybės krinta ant winnipegiečių, iš kurių laike šio vajuos gauta tik viena nauja prenumerata ir \$36.50 aukų, kas lyginant su pirmesniais vajais ir su ten esančiu skaitytojų skaičiumi, tai jie šiame vajuje skaudžiai atsilikę. Dedame viltis, kad prisirišiant galutiniuosius vajuos rezultatus šią spragą užpildys.

Naujų prenumeratų būtinosis kvotos išpildymas dar tik įpusėtas, o vajuos jau baigiasi. Visus LB draugus ir drauges prašome susirūpinti ir kiek galint ryžtingiau pasidaruoti gavime naujų prenumeratų.

Iki sausio 11 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 12 naujų prenumeratų ir \$896.20 aukų.

Iš antro rajono 17 naujų prenumeratų ir \$1,793.95 aukų.

Iš trečio rajono 2 naujos prenumeratos ir \$242.50 aukų.

Iš ketvirto rajono 2 naujos prenumeratos ir \$212.26 aukų.

Iš JAV 7 naujos prenumeratos ir \$1,261.65 aukų ir iš Skotijos \$3.00 aukų.

Bendrai laike šio vajuos gauta 40 naujų prenumeratų ir \$4,409.56 aukų.

Tarprajoninėse lenktynėse pirmas rajonas vis laikosi pirmojoje vietoje.

Vajininkai dabar turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	3,424
Montrealo vaj.	2,721
Windsoro vaj.	613
Petersburgo vaj.	600

Hamiltono vaj.	545
Port Arthuro vaj.	423
Chicagos vaj.	402
Vancouverio vaj.	315
Londono vaj.	310
Baltimorės vaj.	262
Detroito vaj.	245
Tilsonburgo vaj.	235
Brooklyno vaj.	232
So. Bostono vaj.	203
Sudburio vaj.	125
San Francisco vaj.	85
Revelstoke vaj.	32
Los Angeles vaj.	30
Blairmore vaj.	21

Ir 27 kitų vietovų vajininkai turintieji po mažiau kaip 200 punktų, kurių skaičius laike šios savaitės nepasikeitė.

Toronto vajininkų lenktynėse išsirišimas nepasikeitė.

Pakartotinai primename, kad visos vajuos atskaitos būtų prišistos ar pridutos į LB raštinę iki sausio 20 d.

K. Kilikevičius

Baltieji Samdiniai Apiplėšė J. Tautas

Konge prasidėjo nesutikimai tarp Jungtinių Tautų ir Tshombės baltųjų samdinių. Mat tie samdiniai elgiasi kaip tikri plėšikai.

Stanleyvilleje, kuris buvo ilgą laiką sukilėlių rankose, veikia Jungtinių Tautų misija. Sukilėliai nelietė tos misijos. Kai Tshombės baltieji samdiniai atsirado Stanleyvilleje, po belgų parašutintinkų akcijos, jie tuoj atėmė iš Jungtinių Tautų misijos maisto ir kitokių reikmenų už \$24,000.

Po to tie samdiniai vogė Jungtinių Tautų turta, kur tik surado. Aną dieną jie pasigrobė keletą džypų. Jungtinių Tautų misija iš 11 asmenų grumojasi pasitraukimu iš miesto, jeigu samdiniai negrąžins nors tų džypų.

Kalėdų dieną tie samdiniai išsiveržė į Jungtinių Tautų pastatą pro užpakalinį langą ir išsinešė viską, ką tik surado.

Pranešimai iš Pietų Afrikos sako, kad Tshombės agentai rekrutuoja naujus baltųjų sam-

Nepasimokino

Aną dieną spauda raportavo, kad vokiečiai norėtų, kad amerikiečiai įrengtų atominių minų liniją palei Rytų Vokietijos sieną. Kaip į tai žiūri amerikiečiai, nebūvo rašoma.

Atrodo, kad vokiečių militaristai nieko nepasimokino. Francija, kaip atsimenat, turėjo Mažino liniją. Suomijoje buvo Mannerheimo linija. Vokietija turėjo Siegfrido liniją. Ir ką jos gera davė? Nieko.

Ateities kare, jeigu nebūs galima jo išvengti, jokios sienos neišgelbės. Jeigu kils karas, tai jis neturės frontų ir sienų. Tai gali būti labai aišku. Nesvarbu, kuri pusė pradės pirma naudoti atomines bombas. Susinaikinimas bus neišvengiamas.

Didelės šalys, kaip Tarybų Sąjunga, Kinija, Indija, Jungtinės Valstijos, gali tikėtis kokio kempelio, bet tokios, kaip Vakarų Vokietija, tai žlugtų visai. Nereiktų didelio kiekio nuklinių bombų sunaikinimui visos šalies.

Vakarų Europa lengvai pasiekiami ir iš submarinų, kurie gali svaidyti nuklines bombas, nekaltant jau apie tolumo skridimo raketą.

Jungtinės Valstijos sako, kad Europoje turi tūkstantį kartų didesnę atominę jėką, negu buvo panaudota Hirošimoje. Britai ir francūzai turi savo bombas. Tarybų Sąjunga gali paleisti į Europą dar daugiau, negu amerikiečiai turi. Tai būtų, taip sakant, "sūdna diena".

Kas mano, kad po to galima būtų geriau gyventi, kaip dabar, to protas jau dabar sumišęs. Štai kur pavojus glūdi. Atrodo, kad militaristų tarpe yra tokių, kurie galvoja, kad būtų galima gyventi po tokio karo.

Klubas Atvers Duris

Pergalės krantinėje šalia kauniečių dailininkų dirbtuvių veiks ir Dailininkų Sąjungos Kauno skyriaus iniciatyva atidarytas dailininkų klubas. Kūrybinių trečiadienių metu čia vyks pokalbiai su mūsų miesto statybininkais, inžinieriais ir pedagogais.

Artimiausiu metu numatoma surengti parodėlę tų dailininkų, kurie vasaros metu dalyvavo kūrybinėje išvykoje laivavo Kaunas - Kuršių marios. Į pokalbį taip pat bus pakviesti Nemuno upeiviai.

Zada pas kauniečius atvykti ir neseniai Italijoje lankęsis grafikas J. Kuzminskis, meno mokslų kandidatas A. Savickas ir kiti.

dinių būrius kovai prieš Kongo žmones, kurie nori pasiliuosuoti iš imperialistų samdinių jungo. Kur Tshombė gausa pinigų šitiems samdiniams algoms išmokėti nereikia spėlioti, kiek vienam gali būti aišku.

Svylp

ulė

osi kirviu
ežuviu:
das jis lyg
varnas,
mano tarnas.
ne kartą,
kerta.
iek jis kirs —
kol nuvirs.

iaudis kyla,
— padai svyla,
— I pagalbą!
— neški dalbą.
tik šešėlis,
tys, strėlės...
nan už kirvj
vyti virvė...

al apkvaišai,
maišai?
išgujo —
jas baltųjų.
SS, —
jie suės.

iai lyg vaškas
Ciombė
braška.
vis, dalba
pagalba.

— Bus Viet-
namas
ano namas!
ai auginsiu
odinsiu...

igyrė —
am įspyrė!
susikrauk
teliauk.

ur girdėta —
minkštą
vieta.
Kaip drįsta?!
komunistų.

dega žemė,
aujom semia:
Pietų Viet-
namas
ano namas.

as jau išvirto,
ji nukirto,
oleriukų,
apčiukai.

auksą pila,
padai svyla.
Vietnamas
ankio namas!

Pastabos

Indonezijos išstojimas iš Jungtinių Tautų, žiūrint iš tolo, atrodo keistai.

Tai kas, kad Jungtinės Tautos išrinko Malaziją į Saugumo Tarybą. Juk ji nesuėš Indonezijos.

Tuo tarpu Indonezija ne tik kad neteks \$50,000,000 paramos iš Jungtinių Tautų, bet ir nustos simpatijos daugelyje šalių.

Toks užsispyrimas nepadės Indonezijai atsiekti savo tikslo.

Sakoma, kad Kinija nestotų į Jungtines Tautas, jeigu nebūtų išmesta Formosa, nors Saugumo Taryboje Formosa būtų apkeista Kinija.

Jei tiesa, tai ir čia būtų aklas užsispyrimas.

Pakeitimas Formosos Saugumo Taryboje Kinija būtų didelis Kinijos laimėjimas, o Čiang Kai-šeko pralaimėjimas.

Kinija, kaip matyti, taip pat nemoka vesti lankscią diplomatiją.

Tarybų Sąjunga padarė labai didelį žingsnį atgal, kai ji sutiko ištraukti nuklines raketas iš Kubos.

Prezidentas Kennedys taip pat padarė negirdėtą nuolaidą, kai jis užtikrino Tarybų Sąjungą, kad JAV nelies Kubos.

Bet tos nuolaidos atnešė daug naudos abiem šalims, Kubai ir visam pasauliui. Tuomi buvo išgelbėta žmonija nuo katastrofos.

Tik tokiu keliu galima išsaugoti taiką ir eiti pirmyn.

Savo laiku Kanados fabrikantai nenorėjo kalbėtis su darbininkais. Vyriausybė, ypač Benneto vyriausybė, naudojo žiaurias priemones prieš darbininkus. Ir kas iš to buvo? Betvarkė, skurdas.

Ivyko didelės pakaitos. Fabrikantai tariasi su unijomis, susitaria ir streikų būna mažai. Įvestos įvairios reformos.

Žmonės ramesni, gyvenimas eina pirmyn be didelių susikirtimų.

Gali visi matyti, kad dabar daug geriau.

Kur nėra derybų, nėra susitarimo, gyvenimas eina kraujais laistytu keliu.

Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas ragina kuopas ruošti prie jubiliejaus minėjimo, 50 metų, kaip ji gyvuoja.

Reikia turėti, kur tik galima, parengimus ar nors specialius susirinkimus, padaryti peržvalgą, ką ši organizacija davė Lietuvos išeiviams, ką ji dar gali duoti toliau.

Jei organizacija išsilaikė 50 metų, tai reiškia, kad ji buvo labai naudinga ir tur būt bus naudinga dar daugelį metų.

J. Y.

Vilniuje. Tik ką pasibaigė darbo diena. Į gatvę pasipylė tarnautojai, darbininkai.

Ką Kiti Rašo

Kraujo jūra Lietuvoje

Lyg upė išsiliejusi iš savo krantų, kraujas ir ašaros pasipylė Lietuvoje, kryžiuočių ainiams pradėjus žygi į Rytus. Priminsim tik keletą skaičių iš baisių hitlerininkų piktadarybių lietuvių gimtojoje žemėje. **Paneriuose, ties Vilnium, sunaikinta ne mažiau kaip 100 tūkstančių žmonių, Kauno IX ir VI fortuose saulės šviesos daugiau nebeišvydo 100 tūkstančių žmonių, Pivonijos miške — 12 tūkstančių žmonių, Rainių miškelyje — 10 tūkstančių.**

Aplamai Lietuvoje nėra tokio kampelio, kur hitlerininkai galvaudžiai nebūtų sėję mirtį. Apie 200 tūkstančių Lietuvos gyventojų hitlerininkai okupantai išvarė iš namų ir išvežė katorgos darbams į Vokietiją. Apskaičiuota, kad fašistiniai budeliai ir jų pakalikai nukankino apie 500 tūkstančių taikių Lietuvos gyventojų, o iš viso nukankintais ir nužudytais tarybiniais belaisviais bei atgabentais iš kitų kraštų ir valstybių žmonėmis, šis skaičius sudaro apie 700 tūkstančių žmonių.

Štai per kokią kraujo jūrą brido "Naujosios Europos" kūrėjai!

— A. Lukauskas

"Šventos karvės"

Indijoje apskaičiuojama apie 450 milijonų gyventojų. Dalis jų nuolatos badauja, o kita dalis gyvena pusbadžiu.

Bet Indijoje išlaikoma virš 200,000,000 šventų karvių. Taip, tikrai — "Holy Cows".

Įsivaizduokite kiek tos "šventosios" karvikės sudoroja pašaro.

Jei tie laukai būt apšėti javais, tinkamais žmonių maistui, padėtis Indijoje tuoj pasikeistų.

Štai ką daro religiniai prietariai ir tamsumas!

— L. Jonikas

Piktosios giminės balsas

Clevelande gyvena kruvinoko Antano Smetonos sūnus Julius

Smetona, kuris kartais ima ir paburnoja prieš Lietuvą. Dabar jam labai nepatinka, kad kai kurie Amerikos lietuviai važiuoja į Lietuvą pasimatyti su savo artimaisiais ir giminėmis. Tokius jis apskelbia lietuvių tautos priešais. Girdi, jie prisideda "prie Lietuvos nutautinimo". "Tokie veiksmai", šaukia Julius, "visos lietuviškos išeivijos turėtų būti kuo griežčiausiai smerkiami". ("Dirva", gruodžio 21 d.)

Kaip gerų, nuoširdžių, savo senąją tėvynę mylinčių žmonių apsilankymas prisidėtų "prie Lietuvos nutautinimo", tesu-prantama sugedusiam fašistiniam Juliaus proteliui.

— Laisvė

LLD nariams

Dabar žodis į Lietuvių Literatūros Draugijos narius. Skaitėte Vykdomojo Komiteto kreipimąsi. Jame narių atidžia kreipama į du reikalus: į Draugijos 50 metų sukakties atžymėjimą ir narių duoklių mokėjimą.

Abudu reikalai greiti ir svarbūs. Pradėkime darbą energingai. Žiūrėkime, kad sukakties paminėjimai būtų sėkmingi. Žiūrėkime, kad duoklės pradėtų plaukti anksti.

Zinau, turime problemų su knygomis. Bet, draugai, nekaltinkite Draugijos vadovybės. Mūsų spaustuves užgriuvo techninė krizė. Nebepajėgiame knygas patys atspausdinti.

Štai LLD istorijos reikalas. Desperatiškai norime, kad ji būtų čia atspausdinta, kad nariai ją gautų kuo anksčiausiai. Bet ar pavyks?

Turėkime kantrybės. Komitetas bandys nugalėti visus sunkumus ir nors pavėluotai narius aprūpinti geromis knygomis.

— A. Bimba

Kunigai norėjo, o bolševikai pastatė

Kražiuose ilgus metus stovėjo prieš keliasdešimt metų padėti mokyklos pamatai. Kuni-

gai norėjo ją pastatyti iš aukų, bet jie ragino ir šaukė, o aukos kaip neplaukė taip neplaukė, tad mokykla ir liko nepastatyta. Dabar toje vietoje jau baigiama statyti trijų aukštų graži vidurinė mokykla. Mokiniai turės naujas gražias mokyklos patalpas, į kurias galės persikelti iš senojo vienuolyno patalpų.

— J. Pauliukonis

Mokina mus. . .

"Vienybės" Girnakalis aimnuoja, kad jam esąs "nemalonus įspūdis, kai Amerikos lietuvių protarybiniai redaktoriai nusiduooda nieko nežiną apie jiems svetimos srovės lietuvių žymesnius kultūrininkus". Jis nori, kad jie jų atžvilgiu būtų švelnesni.

Tai pamokinimas pagal Kristaus mokymą. Kristus taip pat mokino — jeigu kas tau rėžia į vieną žandą, tai atsuk ir antrą.

— S. J. Jokubka

O! kas jam parūpo!

Kiek beatsimenu, mano katekizmas aiškino, jog kunigams netik nepadoru šnekėti apie gražiąją lytį, bet net sijono saugotis kaip pikčiausios pagundos.

Gi mano pažįstamas ir dar kaimynas kunigiokas net dvi skiltis marijonų organe išpyškino apie... "stoną moterystės".

Moterystės "sakramentą" taip "sušvelnines" visuotinas bažnyčios kunigaikščių susirinkimas, kad, be biskio netrukus ir kunigams gal bus leistina pačiuotis.

Už maišytos religijos santuokas katalikai jau nebebūsią ekskomunikuojami. Dar daugiau: Diakonu ir subdiakonu "išventinimus" galės gauti ir vedę vyrai.

Pagaliau bėdavoja kunigioskas:

"Šiaip jau kunigai turi pasilikti be santuokos, laikydami šitokių pat skaitybės nuostatų kaip vienuoliai".

Ar girdėjote, laikysis "skaitybės nuostatų!"

Tur būt jūs nepažinote Lūkuvos klebono Platono Jazdovskio ar vikaro Stanislovo Dyšos...

— L. Jonikas

Ką Nutyli

Laikraščiai ir radio dažnai rašo apie Kongo sukilėlių žiaurumus, apie tai, kiek baltųjų užmušė ir suvalgė, bet nutyli, ką daro baltieji samdiniai. O jie nužudė daugiau kongiečių, negu sukilėliai.

Laikraščiai ir televizija nepraleidžia nepaminti, jei bent vienas vokietis perbėga iš Rytų Vokietijos į Vakarinę, bet niekad nerašo, jei perbėga į Rytinę iš Vakarinės.

Faktas, kad per tris metus perbėgo iš Vakarinės į Rytinę 59,756 asmenys.

ŠYPSENAS

Gudrus dėdė

"Mano dėdė buvo labai gudrus žmogus", gyrė Jonukas savo dėdę draugui.

"Kodėl tu taip manai?"

"Dėl to, kad jis mirdamas paliko testamentą, kuriame sakoma: 'Būdamas blaivaus proto, viską išleidau iki paskutinio cento gyvas būdamas.'"

Klaidinanti suknia

"Kaip tau patinka mano nauja suknelė?" paklausė žmona kraipydamasi.

"Labai graži, tik labai klaidinanti".

"Ką tu turi mintyje?"

"Nežinia, ar tu nori išskapsyti iš šios suknelės, ar įlysti į ją?"

Jis jau nebetiki

Motina, pastebėjusi, kad sūnelis guldamas nekalba maldos, užklausė:

"Ar negalėtum tu paaiškinti, kodėl nebekalbi vakarinės maldos prieš guldamas?"

"O kokia gi iš to nauda?"

"Kaip tai?"

"Ar neskaitei laikraštyje, kad 60 žmonių užmušė bažnyčioje Meksikoj laike jų maldų, įskaitant ir kunigą?"

Jungtinėse Valstijose per metus būna 2,259,000 didelių nusikaltimai. Kas mėnesį būna 100 bankų apiplėšimų. Kas dieną kompanijų oficialai pavogia milijonus dolerių.

Nesijuokit

L. Jonikas stebisi Vilnyje, kad Indijoje, kur žmonės taip skurdžiai gyvena, yra toleruojama 200,000,000 "šventų" karvių, be naudos besivazojančių.

Jis pamiršo paminėti, kad kitose šalyse yra daugybė visokių dvasininkų, kurie taip pat nemažai gerybių sunaudoja, bet jokios naudos neduoda, priešingai — dar žmones mulkina.

Veiksniai vis labiau ir labiau dėjuoja dėl jaunimo ištautėjimo.

Bet kam gi jiems reikalingas lietuviškas jaunimas, jeigu jie nebeturi Lietuvos?

Tėviškės Žiburiai skundžiasi, kad tautiečiai "pasiruošę labai dosniai 'fundyti' savo draugui, bet sunkiai pasiruošia paremti spaudą".

Klausimas, žinoma, kokią spaudą. Gal Tėviškės Žiburiai nėra verti gero "fundo".

Dr. Šaipokas

Formosos valdžia patvirtino, kad jos U-2 orlaivis negrįžo iš žvalgybos Kinijoje. Orlaivį vairavęs majoras Chang Lhi Yi. Tai buvusi jau penkta jo misija Kinijoje.

Montrealiečių žinios

Mirė Brolis T. Lietuvoje

Jonas Vilkelis gavo liūdną žinią iš T. Lietuvos, kad ten, po ilgios ir sunkios ligos, mirė jo brolis Bronius, su kuriuo prieš du metus, lankydamasis Lietuvoje, praleido linksmi laiką. Gili užuojauta Jonui netekus brolio.

Patapo Seneliais

S. ir E. Virbalai ir J. ir M. Šarskiai jaučiasi labai patenkinti patapę seneliais, nes naujų metų išvakarėse gavo žinią iš Rochesterio, kad ten V. ir M. Virbalai (vienų sūnus, kitų dukterė) susilaukė pirmagimio sūnaus. Abieji seneliai naujų metų dieną vyko į Rochesterį susipažinti su anūkėliu. M. Šarskienė pasiliko ilgiau paviešėti.

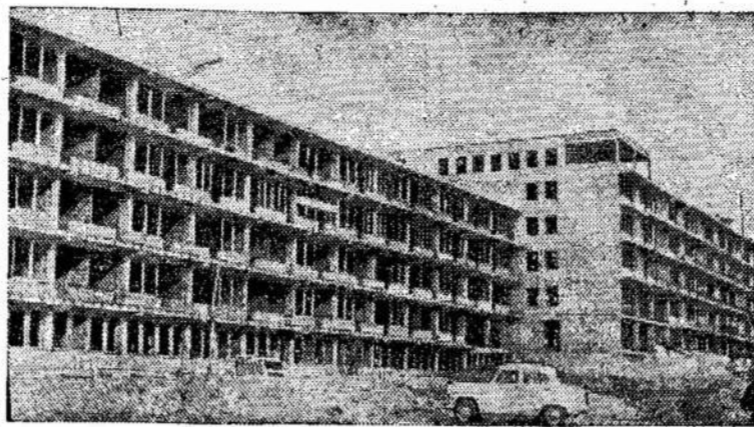
Susiziedavo

Plačiai žinomų Antano ir Kazės Keršių sūnus Stanley per naujus metus susiziedavo su anglų tautos mergina. Vestuvių laikas dar nenumatytas.

Šventėms Buvo Išvykę

B. Yarmolinskas su šeima ilgąs šventes — Kalėdas ir Naujus metus praleido Bostone pas dukrą su šeima.

MASKVA. — "Pravda" aštriai kritikavo Jungtines Valstijas už pasiuntimą atominių submarinų į Kinijos sritį.

Nuotraukoje matome Respublikinės klinikinės ligoninės antrosios eilės korpusus. Po metų jie bus baigti statyti. Gydyklas, kaip ir visose Tarybų Lietuvos ligoninėse, — nemokamas.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė naują ir atnaujintą prenumeratą ir dar \$30.00 surinktų aukų. Aukojo: S. Sasna \$5.00, P. Venta \$2.00, Ig. Becis, J. Grybas, B. Ostapus, A. B. Kušlis, G. Kairis, J. Stanelis, J. X., W. Zukas, P. Marson, M. Vitkus, M. Ellmes, P. Kanca, A. Gilman, A. Veleška, A. Mitchell, P. Babarskas, A. Rutkauskas, M. K. Adams, F. A. B., S. Petkus ir S. Večkys po \$1.00; keturi po 50 c.

J. Valaitis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo Ch. Jasučio \$2.00 aukų.

R. Niaura, Islington, Mass., paaukojo \$5.70 ir prisiuntė nuo S. Shukis \$5.00 aukų.

J. Morkūnas, Toronto, atsiuntė naują ir atnaujintą prenumeratą sau ir atnaujino tris į Lietuvą.

J. Damašienė, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Gudaitės ir A. Dama-

šiaus po \$1.00 aukų. P. Alksnis, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

J. Bruzga, Blairmore, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų nuo J. Vizbaro \$1.50 aukų ir pats paaukojo \$5.00.

M. K. Jagmin, Palm Springs, Cal., užsiprenumeravo sau ir užrašė vieną naują prenumeratą į Lietuvą.

J. Jatulis, Welland, Ont., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.00 dėl LB paramos.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo LB rėmėjų sutinkant Naujus metus pas A. O. Grinkus suaukotus bei vėliau priduos \$63.26 aukų. Aukojo: K.L.L.D. Vancouverio kuopa \$22.00, Vankuverietis \$16.00, Mary Valiukas ir J. Krisiunas po \$6.00, Skaitytojas \$4.00, J. Jakob, P. Bukis ir P. Mathus po \$2.52 ir J. Jarasunas \$1.70.

A. Walker, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

J. Rožukas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi A. Pažerienės atnaujintos į Lietuvą.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir ten draugų suaukotus \$37.50. Aukojo: J. Brazdžius \$20.00, R. Českauskas ir J. Cipulis po \$6.00 ir Jonišketis \$5.50.

J. Legas, Port Arthur, Ont., vėl prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir dar \$25.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Maleckas \$16.00, A. Zaluba \$6.00, C. Spakauskas \$2.00 ir A. Tamošietis \$1.00.

J. Bublevsky, Dearborn, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. U. 50 aukų.

F. Gutauskas, Revelstoke, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Grabausko ir savęs po \$6.00 aukų.

J. Astylienė, Hamilton, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir paaukojo \$1.00.

A. Daukantas, Toronto, pridavė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Barčas \$5.00 ir T. Dagis \$1.00.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų, paminėjamą paskelbti, nuo draugų Naujus metus sutin-

kant sukeltus \$20.00 aukų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukojo: Barbora \$5.00, Genovaitė \$2.00 ir A. Virva \$1.00.

P. Kisielienė, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, užuojautų paskelbti ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: Kazys \$2.00, Juiė \$1.50 ir J. Kaušyla \$1.00.

Ch. Endriukais ir S. Zostautas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Zukauskas, Toronto, 6.00; A. Zvirzdin, Dichf. Springs, N. Y., \$3.00; Cl. Meldažis, Toronto, \$1.00; M. Zurauskas, Bourlamaque, Que., \$1.00;

A. Balčiūnas, Montreal, \$6; M. Indrulenai, Hamilton, \$6; J. Bagdon, Berea, Ohio, \$1.50;

J. Verbela, New Philadelphia, Pa., 50 c.; P. Lapinsky, Andrew, Alta., \$2.00;

V. Roman, Fenwick, Ont., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Graži Brangi Dovanėlė

1965 metams "Vilnius" Kalendorius yra labai gražus ir dideliai naudingas. 1965 metai bus "Vilnius" 45 metų jubilėjus. Apie mūsų dienraštį yra geras straipsnis.

Kalendoriaus viršelis nepaprastai gražus — reto grožio. Visa eilė straipsnių nepaprastai naudingi.

Iš viso tai kūrėnėlis, kurį kiekvienas turi įsigyti dėl daugybės visokių informacijų ir kitokių naudingų raštų.

Tai graži švenčių dovanėlė kiekvienam žmogui. Lietuvoje ypač daugelis jo pageidauja.

Kas jau įsigijo jį džiaugiasi. Visus "Vilnius" skaitytojus prašome įsigyti, taipgi paraginti kitus įsigyti šį svarbų Kalendorių.

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygos už laikotarpį nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., 1964 m., padaryta revizija ir atrasta sekančiai:

Pajamų turėta:
Pašalpos fosde \$240.60
Pomirtinės fosde 54.26
Atsargos fosde 575.29

Išlaidų turėta:
Pašalpos fosde \$637.00
Pomirtinės fosde 80.00
Atsargos fosde 30.00

Draugijos fonduose yra sekančiai:
Pašalpos fosde \$5,893.92
Pomirtinės fosde 4,032.06
Atsargos fosde 5,092.90

Viso pinigais \$15,018.88

Bonais:
Iš Pašalpos fondo \$ 2,000.00
Iš Pomirtinio fondo 11,000.00
Komiteto kaucijos 550.00

Bendrai \$28,568.88

Kontrolės komisija:
K. Kilikevičius
T. Rimdžius
P. Karpus

Jo autorius Leonas Jonikas yra igudęs tokiems kūriniams rašytojas. Jis meistriškai paruošė eilę kalendorių pirmiau, bet šis rodos bus bene gražiausias atliktas.

(Vilnis)

SEOUL. — Pietų Korėjos vyriausybė nutarė pasiųsti 2,000 kareivių į Pietų Vietnamą. Anksčiau pasiuntė 140.

Šie kareiviai nedalyvausią mūšiuose, tik padėsia įvairiose srityse.

Mirus

T. Lietuvoje Marytei Bendžiūtei, reiškiamo mūsų gilią užuojautą jos sesutei Monikai Matusevičienei, gyvenančiai Montrealyje.

J. V. Verbylai
A. A. Mikuliai
G. Filerienė

J. Sinkevičius
V. Sapkauskas
L. P. Kisieliai

Montreal, Que.

Gedulingas Prisiminimas

Su didžiu liūdėsiu ir širdgėla minime liūdną ir ilgą trijų metų sukaktį nuo to, kai 1962 m. sausio 19 d. staiga ir netikėtai mirė mano mylimas vyras ir vaikų tėvas

PRANAS FILERIS

Tebūna lengva jam Kanados šalčioje žemėlėje amžinoji poilsio vieta.

G. Filerienė

Sūnus Leonas
Duktė A. Zinkienė su šeima
Sesuo A. Pažerienė su šeima

Montreal, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montreale Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Tąsa)

Bolševikiški! Juk jei bolševikiški, tai su jais ir Ignacas! Kaipgi kitaip? Anas jau dvidešimt metų... Ir sujunda senis tankiu žingsneliu skurnėti pasakui Tankūnėl. "Karoli, Karoliuk! — dar norėtų jam šuktelėti. — Palauk, kas gi tau sakė, kad jie bolševikiški!..." Bet Karolis jau kur nulėkęs.

Mat, varijotas — lekia, kaip akis išdeges — neklauso, ką senas žmogus jam sako. Bolševikiški! O kad iš teisybės jo Ignacas ima ir: sveikas, tėtė, parvažiuavau! Juk jis kapitonas ar jenerolas, tai... Ir vaizduojasi Ignacą tvirtą, pečiuitą — tokį, kokį tą naktį prieš dvidešimt metų išleido, kai buvo parjojęs atsisveikinti. Močia pradėjo balsu žliumbti, o Ignacas ir sako: "Neverk, mama, aš pagrįšiu!"

Tvirtas buvo vyras! Bene tvirtiausias visame sodžiuje!

Ir nepamatė, kaip šniokšdamas žiupojamas nuskurnėjo prie vieškelio. Čia būrys, daugiausia jaunų, jau stovi ant griosio krašto, žiūri į pralekiančius tankus. O tie tankai! Buivei rodėsi, didumo tiesiog kaip pusė jo trobelės. O jau kriokimas, dieve susimylėk, galva gali persprogti. Bet duklių debesyse — akis užnešė — jis nieko ir nebemato.

O ar žmonių tuose tankuose yra — aš nieko nematau? — klausia stovinčius.

Kaipgi nebus, — atsako jam. — Mašina negi galvą — ją reikia valdyti. Gi še — sėdi su raudona žvaigždute.

Buivė ir pamatė. Ir jam pasirodė, kad visai kaip jo Ignacas. Suspurdo, akys sužibėjo — jį apėmė toks džiaugsmas, kad nepajuto, kaip nelygiu, pasikratantiu balsu ėmė šaukti, rankomis skeryčiotis:

— Valio! Valio kareiviams! Valio sovietikiems tankams! Valio-o!

Tanke sėdintis kariškis grįžtelėjo ir nusišypsojo. Buivė, tai pamatęs, dar pridėjo:

— Va lio! Ura-a-a!

Tik dabar ploniau — it gaidžio balsu, Bet pažiūrėjęs į kitus, kad tie nešaukia — nepadedą jam, lyg nedrįstų ar nenorėtų, tik žiūri prasišiepę — lyg geležėlė radę, vos vienas kitas ranka temojuoja, — supyko.

Tai ką, ar nasrų neturite, kad nepraveriate! — suriko jiems. — Žmonės važiuoja gal už mus galvos padėti, o jie tyli kaip nebyliai!

— Nemokam, dėde, taip, kaip tamsta, — kažkas atsiliepė.

— Ajau, nemokate! Yra čia ko nemokėti! Blogo reikia nemokėti, o žmones, kareivius,

pasveikinti!..

Tankai nuvažiuo. Tik balzganą dulkių juosta paliko kyboti ties vieškeliu.

Žiūrėjusieji nuėjo kur katras sau. Dulkių išgraužtas akis trindamas, gūžina ir Buivė namo. Pavargo, sušilo. Bet sustojęs pasižiūri į tą pusę, kur nutrenkė tankai, ir nuovargio vėl lyg nebejunta, kojos palengvėjo. Sukruto smarkiau kastis prieš vėją — norisi greičiau kam nors pasakyti, papasakoti. Kam gi daugiau, jei ne savo senajai? Ji smilksta pirkelėje per kiauras dienas ir nežino, kas pasaulyje darosi. O jeigu čia bakt — Ignacas ir namie! Tada, žinoma, būtų: ai-ai, ui-ui!.. sūnelis, vaikelis mano! Moterys visos tokios — ar senos, ar jaunos.

Įsiriti per slenkstį — senoji apie stalą grabalinėja, plauna jį.

— Tu čia graibaisi ir nieko nematai.

Si pasižiūrėjo piktai.

— O tu — tai jau daug matai, plavinėdamas pakiemiais.

— Eik, višta... bolševikiški tankai pasirodė... nulėkė nugarmėjo Pakalnių link.

— Tai ar davė jie tau ką, kad pasirodė, — bumba senė, vis krusčiodama apie stalą. — Ant lentynos duonos vos tik pusė kepalas, statinėj miltų saujas. O jam "kantai"! Kai pritrūksi ko valgyti, ištiesi kojas, tai ir bus tau "kantai".

Buivės kantrybė visai išseko.

— Mat, kad tu, Pavolyn, kokia buvai kvėša, tokia ir palikai! O ar tu žinai, ką reiškia bolševikiški tankai? Tu nežinai! O tai reiškia, kad kurią dieną ir mūsų Ignacas su jais gali atsirasti.

Senė žiūri apstakusiomis akimis, mazgilį numetė.

— Tauški! Kas gi tau sakė?

— Kas sakė? Aš sakau! Jei bolševikiški tankai čia, tai ir Ignacas bus čia.

Senė prasižiojo, kampuotas žarkštus veidas sušvelnėjo. Ji net nusijuokė.

— Paistai ir pats nežinai, ką paistai! Kaipgi tau tas Ignacas čia bus, jei nė gromatos neparašo?

— O tu pamatysi, kad bus! Bus, ir gana.

Pasakęs — daugiau ką bespasakyti jis ir nebežinojo — senis išėjo.

Buivienė atsisėdo, parėmė ranka žilą galvą: ar čia tikėti, ką jis paisto, ar netikėti? Gal ir tikėti? Pakiemiais plavinėdamas, gal jis ir išgirdo ką nors, jei paisto.

Ko gi reikėtų, jei, kaip jis dabar sako, kurią dieną Ignacas atsirastų. Dvidešimt metų, kaip jo nematė. Uždžiūvo, užkepo

jos širdis belaukiant. "Jei atsirastų, — šyptelėjo raukšlių pilnas veidas, — aš jo plaukelius paglostyčiau, į akules pasižiūrėčiau. Mažuvio jo akelės buvo tokios giedrios, grynos — kaip du vandens lašeliai, o plaukeliai gelsvi, švelnūs — it šilkėlis". — "Mamute, — sakydavo jis, — kai aš užaugsiu, daug pinigų turėsiu — aš tau batukus nupirksiu. Tokius gražius gražius — blizgančius".

Buivienė ir visai atgijo, prąšviesėjo. "Che-che-che! nusijuokė. — Vabalas tas mano. Matydavo, kai aš ir į bažnyčią einu basa, tai ir vapėdavo. O gal jis ir parvežtų jai batukus, jei parvažiuotų. Nors senatvėje, prieš mirtį, pavaikščiočiau batuoata!"

Bet prisiminė, kaip per visą gyvenimą vaikščiojo ji basa ir apiplūšusi, kaip jos Ignacas basas, suskeldėjusiomis kojėlėmis kiauras vasaras ganydavo pas gaspadorius, kaip lankydamo jį, nunešdavo jam cukraus gabalėlių, nesūdyto sviesto kruopele patepdavo kojeles, o jis kentėdavo, dantelius sukančęs — prisiminė savo suvargusį, bet tokį meilų, gerą Ignacėlį ir pravirkto. Seniai, labai seniai ji buvo beverkusis tokiomis rūpiomis, skaudžiomis ašaromis.

Ziemą Bernotai, gavę žinią, kad sūnus kalėjime, kaip pajudėjo abu iš karto, krito į nevilį, lyg į kokią duobę, iš kurios išlipti nebegalima, taip ir tūnojo, smilko. Kalėjime! Jų sūnus kalėjime! Bernotas tarpais dar svarstė: už ką?.. kodėl?.. Kuo jis nusidėjo? O senelė — susirgo, ir lyg jai žadą būtų atėmę. Net kam atėjus, burnos nepravėrė — kukli, lyg nusižeminusi. Kalbėdavo ji tik naktį, viena, kai užmigdavo. Tada rėkandavo, sūny šaukdavo, bardavosi — tik ne ant sūnaus, o ant tų, kurie nekaltai jį pražudė, ir pagaliau verkėdavo, kūkčiodavo, kol nubudavo. O nubudusi klausdavo savęs: "Kaipgi čia? Ar iš teisybės Valensukas buvo parvažiuavęs?"

— Supratusi, kad ji tik sapnavo — labiau nusimindavo ir nebeužmigdavo iki auštant.

Net tądien, sužinojė, kad "sovietiski tankai nuvažiuo nutrenkė į vakarus", Bernotai nepagyvėjo. Ji išplėstomis akimis žiūrėjo kažkur pro šalį, tartum ką daug svarbesnio ten matydama, jis tik numojo ranka: e-e! Ką tie tankai! Jie Valento jiems nesugrąžins... Ir visada dabar Bernotas — ar kas jam ką gero sako, ar blogo, vienodai moja ranka: e-e!

Vieną dieną, kada jiedu taip tūnojo pirkelėje, nuo pat ryto nieko nekalbėdami, klebtelėjo durys ir įėjo Pakalnių puskvaisė Teresėlė.

— Ar čia Bernotai gyvena?

— Čia.

— Telegramą atnešiau.

— Telegramą?

Senukai išgąstingai pasižiūrėjo vienas į kitą. Jei telegrama — tai mirė!

— Ar, Teresėl, mirė kas, kad

telegrama? — paklausė senelė.

— Žinoma, kad mirė! Kai telegramą siuncia, tai visada miršta.

Bernotas drebančiom rankom paėmė iš glušės telegramą, išskleidė, pasižiūrėjo ir atidavė senelei. Si taip pat drebančiom rankom paėmė, pasižiūrėjo.

— Murguliuoja — nieko nematav.

Bet abiejų akyse buvo lyg parašyta: "Mirė".

Teresėlė išėjo. Senelė pastovėjo, atsiduso giliai iš visos krūtinės ir, nieka nesakiusi, tap pat išėjo. Bernotas žvilgterti pro langą — Magdalena keliuku nusvirduliuoja į sodžiu. Mat, išėjo! Kad bent labiau nesusergtų beedama!

Praėjo gal vos keletas minučių, o Bernotui rodosi, kad jau visa valanda. Kur ji dabar pradingo? Kvailai padarė, kad išleido ją, kad nepaklausė, kur ji eina.

Bet štai bepareinanti. Senukui lyg lengviau pasidarė. Tik jis mato, kad Magdalena eidama nebe taip svirduliuoja, kad net sijono klostės šiek tiek išmuša. Ir akmuo visas nuslinko jam nuo krūtinės: nemirė! Iš jos eigasčio pažįsta, kad nemirė.

Bernotienė visai atgijusi.

— Mat, atėjo glušė, — tarė, vos lipdama per slenkstį, — ir mus abu glušais padarė. Ne mirė, o parvažiuoja!

— Parvažiuoja! — išmėmlelno Bernotas.

Ir dabar iš džiaugsmo seniems burnos nebesiveria. Susėdo abu, lyg būtų labai labai pailsę. Paskui senoji ėmė judėti, krapštytis galvą.

— Na ką aš norėjau? Sakyk, tėvai, ką aš čia? Ką mes?.. Gi parvažiuoja.

Paskui palaukusi ir prabilo lyg iš kokios psalmės:

— Mat — atvažiuo tankai ir išvedė jį iš nevalios namų! Nebūtų atvažiuavę — nebūtų išvedę. Tik ko aš sėdžiu? Asla nešluota, svečias parvažiuoja, o aš sėdžiu! — Pakilo ir paėmė šluotą.

— Tėvai! — atsigrėžusi vėl sako.

— Ką?

— Nagi šienikas neprikimštas, lovelė dukėse skęsta — kurgi atsiguls parvažiuavęs?

Bernotas pašoko ir išsiskubino šieniko kimšti. O ji pasilenkusi su šluotele ėmė braukyti duobėtą aslą.

— Pasraujyje

Pasraujys dar nebuvo matęs tokio sumišimo. Žmonių — gal iš visos apskrities — tik eina, tik skuba, kits kitą lenkdami, stumdydamiesi, ant kojų lipdami. Ypač moterys — uždusios, šniokšdamos, nekantrios.

— O druskos ar nupirka?

— Šaukia viena.

— Žibalo, žibalo!.. Negi sėdėsime žiemą patamsyje?!

— Šaukia kita.

— Jonai, ko gi tu žiopsai?

Nainiukas dviratį kaip cacką nusiipirko! — trečios balsas.

Manufaktūros krautuvėj didelė spūstis.

— Ponas Kapuleri, man gelumbėlės!

— Gelumbėlės nebėr!

— O kad tu surūgtum — nebėr!

— Man, ponia, ano su melynų gėlytėm! — rodo pirštu.

— Man, panelyt, flanelės penketą metrų!

"Ponas", "ponia", "panele"

— niekas Kapulerių iki šiol taip mandagiai nevadino — nespėja

matuoti, kirpti, rėžti. Litai

jiems, lyg iš dangaus mana, snigte snigta į stalčius. Jei taip

prieš kokį mėnesį, Kapuleriai

nebesusičiauptų iš džiaugsmo.

Bet šiandien kažkokie abejingi.

— Ko tie žmonės taip grūdasi? Ar velnias juos apsedo?

— niurna Kapuleris.

— Palaukit, aš neturiu laiko!

— katės balsu kniauksi Kapulerienė. — Mano vaikai

pietų dar nevalgę... Tas pats ir kitose krautuvėse.

Tom pačiom nuotaikom persiėmė ir Irena, namo parvažiuo

vusi. Nupirkusi dvylika porų šilkinų kojinių (šilkinų, sako,

nebebūsią!), bėga pirkti šilkinų

"kombine". Nusipirko kelias "kombine". Mamuse, sako,

ir batukų nebūsią! Motina numeta

keliasdešimt litų: lėk, nusiipirk!

Mamuse, gal dar kokį megtuką?

Bėga ir bėga, o motina vis: še, pirk, gi matai, kad

ubagystė ateina!

Popietėje, išėjusi su ryšuliu

iš krautuvės, žiūri — priešakyj

pro žmones skuba Valentas.

Viešpatie — jis! Plaukai, ūgis,

eisena. Iš kur dabar jis? Vytis?

Ne! Vytis? Ne! Pradėjo vyti.

Tik, lyg tyčia, žmonių pilna,

ypač moterų. Jos visada tupinėja,

painiojasi, kur nereikia! Štai

eina tolyn, o žiūrėk — staiga

apsigręš ir puls priešais arba

staiga sustos.

Beskubėdama užpuolė ant

vienos.

— Ai, atsiprašau.

Privijo.

— Labas!

Atsigrėžė.

— Irute!

Tik jo veidas kažkuo persiėmęs,

susirūpinęs. Matyt, taip pat

kažkur skuba.

— Šimtą metų nematytas!

— Tai jau nematytas.

— Bet kur buvai pradingęs?

Aš kone visus Kauno bankus

išlandžiojau ir į "adresų stalą"

buvau nuėjusi — niekur... kaip

ugnyj sudegęs.

Jis prasijuokė.

— Rimtai?

— Na taip.

Žiūri į vienas kitą.

— O kaip čia dabar Pasraujy?

Gal jau kokią tarnybą gavai?

— Tai jau maždaug.

— Kaip gerai! Tai palydėk

mane truputį, — peštelėjo jam

už rankovės.

Juodu ir slenka pamažėli.

— Bet tikrai pasakyk, kur

buvai pradingęs?

— E, ką čia beminėti! —

mostelėjo ranka.

(Bus daugiau)

Toronto, Ont.

Susirinkimas

KLLD Toronto kuopos narių metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 22 d., 8 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Kviečiame visus narius atsilankyti. Yra daug reikalų aptarti, o kaip metiniame susirinkime, tai visad jų būna daugiau.

Kuopos Valdyba

Torontiečių Kronika

Išeina į ligoninę

L. Vidugiris, LB skaitytojas, senas torontietis, išeina į ligoninę, kur veikiausiai turės turėti operaciją pašalinimui akmenų iš tulžies.

Linkiu greitai pasveikti.

Neteko brolio

R. Kuktarienė buvo išvykusi į New Yorką į savo brolio F. Guobio laidotuves.

Gili draugei užuojauta liūdnėje valandoje.

Reporteris

BONNA. — Vakarų Vokietijos kancleris Erhard šį mėnesį lankysis Paryžiuje, pasimatymui su De Gaulle.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Toronto Kuopa Ruošia

LIAUDIES BALSO VAJAUS UŽBAIGTUVIŲ

Vakarienę - Šokius

Šeštadienį Sausio - January 23 d.

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Bus patiekta karšta skani lietuvių skoniui pritaikyta vakarienė. Įvairūs gėrimai pasivažiavimui. Šokiams grieš geras orkestras (tas pats, kuris griežė Naujų Metų sutikimo parengime).

Labai prašome iš anksto įsigyti bilietus arba bent savaitę prieš vakarienę telefonu UN. 1-0358 pranešti apie dalyvavimą joje.

Vakarienei ir šokiams bendras bilietas \$2.00

Vakarienė bus patiekta 6:30 v. v. Prašome nesivėluoti

Iš Sūninės Pirmos Kuopos Susirinkimo

TORONTO. — Pirmas šių metų, tai yra metinis mūsų kuopos susirinkimas buvo ne visai mažas ir prarastas labai sklandžiai — be ilgų diskusijų.

Kuopos valdyba jau pirmiau buvo sutikusi tarnauti dar vienus metus. Šiame susirinkime tą patį padarė kiti kuopos pareigūnai — salės gospadorius,

įvairios komisijos ir kiti. Visi buvo vienbalsiai užgirti.

Buvo pranešta, kad 1964 metais mirė 5 nariai. Trys išsibraukė. Kuopa dar turi 269 narius. Taipgi buvo pranešta, kad reikėjo išsiųsti 52 paraginimus — dėl narių nerūpestingumo ar apsilėidimo.

Draugas M. Guoba, finansų raštininkas, atsisaukė į narius, kad mokėtų duokles, kurie išgali, už pusmetį ir daugiau, kad sumažintus darba.

Iš raportų paaiškėjo, kad turime naujų ligonių: J. Sniceris (Stinsonas), M. Masiokienė, V. Bulzys, V. Kuncė, Jasutis. Iš seniau serga A. Lapata, J. Kriaučiūnas, P. Karvelis, T. Kubiliuk, M. Berškienė, J. Gudaitė, J. Paplauskas ir J. Dau-

jotas. Prašome nepamiršti, kad sveikų pareiga atlankyti ligonius.

Buvo pranešta, kad mūsų salė dar turi 6,000 dolerių skolos. Beje, draugas J. Kevėža visiems priminė, kad 1957 metais, kada salė buvo remontuojama, skolos turėjome virš 25,000 dolerių. Tas reiškia, kad per 7 metus ir 4 mėnesius atmokėta apie 20,000 dolerių. Tai didelis atsiekimas.

Tenka priminti, kad draugas P. Alksnis užsakė salę dėl kuopos baltos balandžio 3 dieną. Visi nariai prašomi tą dieną nerengti privatiškų sueigų.

Kuopos Koresp.

Nauja Kolūkio Mokykla

ANYKŠČIAI. — "Lenino kelio" kolūkio centre, netoli kultūros rūmų pastatyta nauja aštuonmetė mokykla. Iškilmingo

mokyklos atidarymo metu Anykščių montavimo valdybos statelybininkai įteikė Kunigiškių aštuonmetės mokyklos direktoriui A. Makulavičiui tradicinį raktą.

Puikią dovaną gavo kolūkio žemdirbių vaikai. 240 vietų mokykloje yra aštuonios didelės šviesios klasės, įrengti mokslo kabinetai. Viename korpuse — puiki sporto salė. Pusę lėšų statybai išskyrė kolūkis.

HIGH PARK

SAUNA BATH MASSAGE

583 Annette St., Toronto

Atdara dėl vyrų ir moterų nuo antradienio iki šeštadienio nuo 1 val. po piet iki 11 val. vak. Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. po piet.

Telef. 767-4086

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: L.I. 4-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Allejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiam naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrugh) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Sulte 133 TORONTO
17 QUEEN ST. E. Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westonlečio K. Dovelkos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems palmu ir pristatau į namus

Darbas Garantotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, žilubinius žiedus ir kt.